

Vergadering van het Centraal College van Deskundigen Archeologie

Datum : Maandag 29 februari 2016
Plaats : De Observant, Amersfoort
Tijd : **12.30 – 17.00 uur**
Kenmerk : SIKB-CCvD Archeo_N_16_29 februari 2016

Aanwezig	Werkt bij	Afgevaardigd door / rol
Drs. M. Verbruggen	RAAP Archeologisch Advies	VOiA
Dr. D. Wesselingh	Gemeente Rotterdam	CGA
Drs. P. Fijma	Greenhouse Advies	NVVA
Dr. E.F. Gehasse	RWS	RWS
Dhr. J. Hendriks	ADC Archeoprojecten	NVAO
Prof. H. Fokkens	RUL	ARCHON
Drs. L. Wouters	Provincie Utrecht	IPO/IWC
Dhr. J. van den Bosch	SOB Research	NVAO
Drs. J. de Boer	Waternet	UvW
Dhr. M. van Gelderen	BPD	NEPROM
Dhr. B. Smit	Rijksdienst Cultureel Erfgoed	RCE/Rijk a/i
Drs. S. Boogert	Erfgoedinspectie	EGI/Rijk
Drs. E. Westerman	Archeolink	VOiA
Drs. M. Wispelwey	Regio Noord-Veluwe	CGA
Mr. K. Meijler		Voorzitter

Afwezig

--

Gasten

Jelle de Boer (SIKB - auteur)
Walter de Koning
(Programmadirecteur)

Toehoorders/toelichters

Erik Drenth (agp 2, toelichter)
Rolf van Thoorn (UvW)
Harrie Winteraeken (UvW)
Rob Houkes (SAMPL)
Jan Schoneveld (ArCeBu)
Martijn Nicasie (toehoorder,
gemeente Nijmegen)

Verslag

Drs. E.N. Wieringa (EW)

1 12.30 – 12.35 Opening, vaststellen van de agenda

De voorzitter opent de vergadering en heet iedereen welkom. Bjørn Smit wordt de opvolger van Jos Deeben in het CCvD totdat er een nieuw hoofd onderzoek is. Jan de Boer wordt in de loop van opgevolgd door Harrie Winteraeken en Rolf van Toorn als zijn vervanger. Ook de toehoorders en toelichters worden welkom geheten.

De agenda wordt met een wijziging vastgesteld. Op verzoek van de NVvA wordt het agendapunt Onderhoudseisen/opleidingen naar voren gehaald. De NVvA beargumenteerd hierbij dat een groot deel van het veld het eens is met het schrappen van de onderhoudseisen zoals nu voorgesteld. Het CCvD stemt in met het bespreken van dit onderwerp na agendapunt 3.

2 12.35 – 13.00 Concept Jaarprogramma 2016

- *Ter vaststelling: Concept Jaarprogramma 2016 (bijlage 2a)*
- *Ter vaststelling: Projectplan (aangepast) voor het opstellen van een KNA leidraad an-organisch vondsmateriaal (bijlage 2b)*
- *Bespreken voorstel Jaarprogramma 2016*

Reacties leden CCvD

De NVvA vraagt n.a.v. het concept Jaarprogramma hoe onderwerpen op het jaarprogramma terecht komen. De vz licht toe dat dat op verschillende manieren kan gebeuren. Het CCvD bespreekt de eerst voorstellen voor het uitvoeren van projecten in het najaar. Dat is voor deze ronde in september gebeurd. Het huidige concept is daarop gebaseerd.

IPO zou graag een overzicht in de vorm van een schema aan het concept toegevoegd zien waaruit duidelijk blijkt welke projecten er in 2016 worden uitgevoerd. Het Programmabureau voert dat uit en licht de projecten toe.

Actie Programmabureau

De VOiA mist in het voorstel de digitale controle. Het gaat m.n. om de eindcontrole op volledigheid. Dat is nu een lacune in de KNA waardoor de kans op fouten in de eindoplevering groot is. Dat zou beter geborgd moeten worden voor welke stappen dit moet gelden. De vz stelt voor om dat in het jaarprogramma voor 2017 op te nemen met een voorstel komend najaar.

Archon is kritisch, is het nodig om alles nog een keer te toetsen? Wordt dat niet wat overdreven. De VOiA licht hierop toe dat dit in het verleden bij de grote projecten wel zinvol bleek. Uiteindelijk werd er om een foutenrapport van de uitvoerder gevraagd. Nu ontbreekt veelal een goed zich op de juistheid van de data.

De vz mist zelf het onderwerp contractvorming in de archeologie. Dit werd eerder in 2015 als onderwerp gemeld door de VOiA en de NVAO. De VOiA meldt hierop dat dat gaat om een UAV voor archeologie. De horizon is dat er voor de archeologie een basis komt voor een eerlijke manier van offereen evenals het versterken van de (nu zeer zwakke) onderhandelingspositie met opdrachtgevers. De RCE is hierbij betrokken. Door hen wordt nog het e.e.a. uitgezocht. Dit komt op termijn terug.

RWS vraagt hierop of dat niet botst met voorwaarden die opdrachtgever stelt. Dat zou in het voorstel wel aandacht moeten krijgen.

Het CCvD besluit het volgende

Het CCvD stemt in met het Jaarprogramma 2016 wordt ingestemd. De onderwerpen digitale controle en UAV worden verkend en komen vermoedelijk daarna terug in het voorstel Jaarprogramma 2017.

Actie Programmabureau

- *Voorstel Jaarprogramma PvA opstellen KNA leidraad an-organisch vondstmateriaal*

Reacties leden CCvD

Archon vraagt wie de auteurs zijn van de leidraad. Erik Drenth licht daarop toe dat dat dezelfde auteurs zijn die op het PvA staan (Simone Bloo, Rob Houkes, Erik Drenth).

De NVAO ziet de bijdrage aan synthetiserend onderzoek op pag 2 graag nader toegelicht. Vindt dat altijd plaats en is het altijd nodig?

Erik Drenth licht toe dat de basale uitwerking van archeologisch materiaal altijd samenhangt met het doel en de aard van een onderzoek. Ook de basale registratie wordt afgestemd op het soort onderzoek en de fase van dat onderzoek. Het is dus altijd maatwerk. Het PvE vraagt dikwijls ook naar een synthese. In dat kader is het goed als het materiaal uniform geregistreerd is, anders wordt vergelijking op een later moment moeilijk.

De tweede vraag van de NVAO gaat over de het besparen van tijd en geld zoals genoemd in het PvA en gaan we door geld en tijd te besparen in de veldwerfphase dat voordeel niet verliezen door in de uitwerking meer te vragen. Erik Drenth ontkent niet dat als we als sector kwaliteit willen dat dan de kosten omhoog gaan. Tijd en kosten kunnen vooral gewonnen worden doordat er met deze leidraad niet telkens nieuwe methodes verzonnen hoeven te worden. Door meer standaardisatie kan er ook efficiënter gewerkt worden.

Archon vraagt naar het nut en noodzaak van deze leidraad. De vraag is vooral wat kwaliteit is en welk kwaliteitsniveau je wenst. Dat zou je ook kunnen realiseren vanuit scenario's. Dat ontbreekt hier.

Wat is kwaliteit en waar heb je kwaliteit voor nodig? Zou kunnen in scenario's. We doen hier alleen De neiging bestaat om naast best practises te belerend te zijn. Dat gevaar dreigt hier ook te

ontstaan en ook dat er teveel onderzoek wordt gedaan. Dat is niet altijd nodig om kwaliteit te realiseren. Het moet met andere woorden wel redelijk blijven in relatie tot de vraagstelling. Dat ontbreekt hier nog we kunnen veel geld besparen door dat te voorkomen.

De NVAO ziet in dit licht ook graag op het eindresultaat een evaluatie met een kosten-baten analyse. Erik Drenth reageert hierop dat bij al het materiaalonderzoek altijd onderzoeksvragen aan de basis liggen. Het is met deze leidraad zeker niet de intentie om alles te willen doen, maar om kennis te ontsluiten voor het doen van goed onderzoek wanneer daarnaar gevraagd wordt.

De RCE reageert dat uit grotere synthetiserende onderzoeken zoals in het Odyssee project is gebleken dat veel onderzoeken niet met elkaar te vergelijken waren. Het zou goed zijn als er hiermee een nieuwe basis gelegd wordt waarmee onderlinge vergelijking op termijn beter uitgevoerd kan worden.

Het CGA meent dat het vooral gaat om goed basismateriaal als selectie voor de toekomst.

De VOiA meent dat kwaliteit tenminste is 'het zeggen wat je doet en doen wat je zegt'. Dat is een groot voordeel bij dit voorstel en initiatief. Standaardisering is in de ogen van de VOiA juist een goede zaak.

De vz concludeert dat het college meegaat met het voorstel met name vanwege de standaardiserende werking maar ook kanttekeningen heeft. Zo moet de leidraad vooral geen optimum worden voor dit type onderzoek. Het moet opties formeren en een basis leggen voor kwaliteit.

Het CCvD neemt het volgende besluit

Met de gemaakte opmerkingen stemt het CCvD in met het PvA voor de uitvoering van deze nieuwe KNA leidraad.

3 13.00 – 13.10 Introductie agendapunten 4 t/m 7

- *Ter kennisname terugblik proces (bijlage 3.1)*
- Ter kennisgeving: Kennismaking CCvD en RvA (voornemen tot plannen overleg in mei)

De vz geeft aan dat al een tijdje geprobeerd is om de RvA hier aan tafel te krijgen. Helaas matchten de CCvD bijeenkomsten niet met de agenda van betrokkenen bij de RvA. Voor de mei vergadering is de verwachting dat dat wel gaat lukken. De vraag die nu voorligt, is of een delegatie uit het CCvD al voor mei in gesprek wil met de RvA. Als dat zo is gaat het programmabureau proberen om een datum te prikken.

De NVAO vraagt naar aanleiding hiervan hoe het zit dat met de deadline van de stukken en de vragen die er daarover nog zijn? M.n. op de vragen over het KMS. SIKB geeft hierop aan dat de RvA betrokken is vanwege de accreditatieplicht die gaat gelden vanaf medio 2018. Er is dus een mogelijkheid tot fasering. Een apart diepgaander gesprek over het KMS met het CCvD is dan een optie. Eerder de RvA aan tafel te vragen is ondanks verschillende pogingen helaas niet gelukt. Voor de periode die je nu ingaat, kun je als sector deze stappen wel zetten, de formalisering kan dan later.

De NVAO reageert dat er hier een belangrijk punt ligt. Er is veel verwarring over de verschillende NEN's. Eerder heeft het CCvD wel een samenvatting gehad van SIKB. Daarin wordt verwezen naar de ISO 17067. In die NEN kan je ook lezen dat het KMS een aanbeveling is en geen verplichting. SIKB reageert dat zij kan faciliteren en verder alles heeft gedaan om het te verduidelijken. Op een gegeven moment houdt het ook op.

Het CGA meent dat die informatie conflicterend is, de indruk bestaat nu dat niet alles hoeft. Het blijft warrig. Dus de vraag is legitiem, kloppen de eisen en zijn dat de RvA eisen?

Het CCvD neemt de volgende besluiten

Een delegatie van het CCvD gaat een apart gesprek aan met de RvA. Op de vraag van de vz wie

mee wil naar het gesprek met de RvA melden Jan Hendriks, Maarten Wispelwey, Paula Fijma, Marten Verbruggen en Jente van den Bosch zich aan. IPO vult hierop aan graag een voorbereiding op het gesprek te zien met de hoofdlijnen voor de inhoud evenals een verslag voor het gehele CCvD.

In de eerstvolgende bijeenkomst wordt RvA opnieuw uitgenodigd voor een brede toelichting.

Actie Programmabureau

Hierna wordt eerst agendapunt 7 besproken

7 16.00 – 16.20 Vervolg onderhoudseisen en opleidingen: opdracht commissie

- *Gevraagd: instellen van een adviescommissie met als opdracht 1: breng advies uit over de onderhoudseisen en opdracht 2: adviseer over de lijst opleidingen & publicaties t.b.v. het register.*

De vz introduceert dit agendapunt. In de decembervergadering 2015 heeft het CCvD gesproken over de onderhoudseisen, en besloten dat voor de verdere uitwerking in 2016 nog tijd is. In januari werd dit onderwerp in de begeleidingscommissie ter discussie gesteld. Vraag was of het huidige voorstel in de BRL houdbaar is. Ook is gesproken of onderhoud van kennis deel moet uitmaken van het register zoals nu in de BRL is voorgesteld of dat het onderdeel moet zijn van het opleidingsplan van een bedrijf (via het KMS). Ook is er de afgelopen week een mailwisseling geweest met diezelfde partijen (CGA, VOiA, NVvA en NVAO). Deze mail is aan iedereen rondgestuurd. In mail wordt het volgende gesteld:

1. *Geen onderhoudseisen*
2. *Eisen aan KNA actoren zoals nu behouden*
3. *Je kunt je status niet verliezen*
4. *Opleidingsplan loopt via het KMS*

Het CGA reageert dat dit punt toch niet nieuw is? SIKB licht toe dat in december besproken is – ook met het oog op de verschillen van inzichten hierover onder de betrokkenen- en dat het CCvD hier meer tijd voor heeft en wilde nemen met het oog op de latere inwerkingtreding van de Erfgoedwet.

Archon reageert dat je niet alles over één kam moet scheren. Voor een senior is het stellen van onderhoudseisen juist cruciaal. Het is in alle gevallen ongewenst om die eis voor de senior te laten vallen. De VOiA meent dat die tegenstelling is er niet is. De vraag is hoe je het regelt en of maatwerk mogelijk is. Volgens Archon er is te weinig vertrouwen dat de markt dat ook gaat regelen als hier vooral de directeuren van bedrijven over gaan.

EGI reageert dat vanuit de huidige monitor gekeken is of er een opleidingsplan is en hoe actueel die is. Bij meer dan helft van de organisaties ontbreekt die. VOiA licht toe dat dat ook veroorzaakt kan zijn door het ontbreken van wat de inspectie hieronder verstaat. Het ontbreken van een plan wil zeggen dat er geen opleidingen worden gevolgd. Dit voorstel rijmt volgens de EGI ook niet met de wens van een aantal partijen om het KMS nog verder uit te kleden.

De VOiA vraagt wat we dan wel zouden moeten willen? Een bedrijf moet zorgen dat het personeel op de hoogte is van recente ontwikkelingen in het vak. Als zoveel er niet aan voldoen, is dat dan niet iets waarover we het zouden moeten hebben?

IPO wil op dit punt graag duidelijkheid over het doel van deze discussie op dit moment en wat het besluit op dit moment zou moeten zijn?

Archon is bezorgd wie nu de besluiten neemt hierover, zijn dat de bazen van bedrijven of de werknemers in het veld. De vz vraagt op dit punt enige nuance.

RWS reageert dat je als opdrachtgever wil dat een opdrachtnemer up to date kennis heeft. Het maakt an sich niet uit hoe dat georganiseerd wordt, als het maar iets voorstelt binnen het vak. Het zou jammer zijn als dat nu teniet wordt gedaan. De UvW sluit zich hierbij aan

NEPROM geeft aan geen voorstander te zijn van het puntensysteem maar wil wel een inhoudelijke ondergrens.

De vz concludeert dat de discussie op 2 niveaus speelt. Het college is het eens dat bijhouden van

kennis belangrijk is en legt de volgende 2 vragen voor:

- Vraag 1 klopt het dat het nut en noodzaak van het onderhouden van kennis ter discussie staat? Het antwoord daarop is dat dat niet ter discussie staat
- Vraag 2 moet het onderhoud van kennis een element van het kwaliteitssysteem binnen de archeologie zijn? Het antwoord daarop is eveneens bevestigend.

De vz geeft aan dat nadere uitwerking nodig is voordat er een besluit genomen kan worden. De vraag is ook wat het voorstel betekent als je dat uitwerkt binnen een KMS in relatie tot actoren die niet werkzaam zijn in een dienstverband of werkzaam zijn bij een niet-gecertificeerde organisatie. Ook is er vraag naar een lijst opleidingen ten behoeve van het register. Over dat laatste is geen discussie. Het volgende moet dan nog nader worden voorgesteld/nader uitwerkt:

- KMS: voorstel opleidingsplan
- Register: (aangepast) puntensysteem of geen puntensysteem
- De optie van een combinatie (dual systeem met een keuze aantonen van onderhouden kennis via het register of via een opleidingsplan)

De RCE reageert dat in Den Haag op dit punt zeker meegekeken wordt. De borging van de kwaliteit van actoren wordt daar ook als cruciaal ervaren. We zijn het immers wel met elkaar eens dat de mensen de kwaliteit maken.

De VOiA vraagt waarom huidige systeem met een ISO 9001 geen goed alternatief is? Waarom moeten we ons druk maken over het gehele werkveld, ook voor degenen die buiten de certificering vallen?

SIKB reageert dat de ISO 9001 geen inhoudelijk archeologische eisen stelt. Het huidige voorstel in de BRL is er niet zomaar gekomen maar is een lang proces geweest in oa de begeleidingscommissie, een adviescommissie vanuit de begeleidingscommissie en een velddag in 2015. Een dual systeem is ook denkbaar. Je moet dan wel het soort inschrijving in het register onderscheiden en het moet gaan om vergelijkbare grootheden in een opleidingsplan vs eisen die het register daaraan zou stellen.

Denk hierbij -naast de ZZP-ers- ook aan actoren die werken bij bijvoorbeeld een niet gecertificeerde gemeente of niet gecertificeerd onderdeel van de organisatie. Dat is ook nog een groep waar je rekening mee zou moeten willen houden.

Het CCvD neemt het volgende besluit

Na een rondvraag door de voorzitter melden de volgende CCvD leden zich voor de werkgroep die een advies gaat opstellen met een uitwerking van de voor- en nadelen van bovengenoemde 3 aspecten bij het gedachtestreepje en het puntensysteem. Naar aanleiding daarvan zal het CCvD in mei tot verdere besluitvorming kunnen komen. Na de rondvraag bestaat de CCvD werkgroep uit de volgende personen: Martijn van Gelderen, Marten Verbruggen, Paula Fijma, Lisa Wouters en als agendalid Harry Fokkens. De werkgroep wordt bijgestaan door het Programmabureau.

4 13.10 – 14.15 Kwaliteitssysteem: KNA Lb en Wb

Het ontwerp van de KNA heeft ter inzage gelegen. De ontvangen reacties zijn samengevat in een Nota van wijzigingen per KNA-protocol en besproken in de begeleidingscommissie. De begeleidingscommissie heeft de Nota's van wijzigingen besproken en adviseert unaniem tot vaststelling van de Nota's en KNA-protocollen. Op 1 punt kon de begeleidingscommissie geen advies geven en wordt het CCvD om besluitvorming gevraagd(zie bijlage)

- *Ter bespreking: aandachtspunt begeleidingscommissie (zie bijlage 4.2)*

Ten aanzien van de KNA was er 1 punt waar de commissie geen advies heeft kunnen geven en dat gaat over het laten vervallen tot de verplichting van goedkeuring van het standaardrapport. De commissie vreest vervuiling van Archis, E-depot e.a. als niet duidelijk is wat de status van een rapport is.

Daarna volgt ook een discussie wie het rapport levert aan de bevoegde overheid. Dit wordt ter vergadering verduidelijkt. Uit de Erfgoedwet (artikel 5.6 lid 4) volgt dat deze verplichting tot opleveren aan bevoegde overheid en opdrachtgever rust bij de opdrachtnemer.

Het CCvD neemt het volgende besluit

Het CCvD komt na een korte discussie tot de conclusie dat zij de zorg van de commissie deelt en besluit dat in de KNA een specificatie wordt opgenomen om te vermelden wat de status is van een opgeleverd rapport.

- *Ter vaststelling: Nota's van wijzigingen (advies begl.cie verwerkt) (zie bijlage 4.3 t/m 4.9)*
- *Ter vaststelling: versie 4.0 KNA Lb (bijlage 4.10 t/m 4.15)*
- *Ter vaststelling: versie 4.0 KNA Wb (bijlage 4.16 t/m 4.18)*

Voorafgaand aan het vaststellen rijst de vraag of de stukken per pagina besproken moeten worden of dat de vergadering vertrouwd op het werk van de commissies. Daarnaast is er straks ook nog 1.5 jaar voor de evaluatie. Er kan indien noodzakelijk tussentijds worden aangepast middels een wijzigingsblad.

Toegelicht wordt dat er ook nog een redactionele slag volgt en beeldmateriaal aan de teksten worden toegevoegd en dat het punt van de digitale controle ook op de agenda staat.

Het CGA reageert met nog een zorgpunt met betrekking tot het PvE. Wie handhaaft/toetst als daaraan niet voldaan wordt? Toegelicht wordt dat het helaas niet mogelijk is om de opdrachtgever formeel aan te spreken via het kwaliteitssysteem omdat zij daar niet aan gebonden zijn.

Het CGA vraagt ook naar de reactie # 62 in Nota van wijziging bij het PvE dat ook alles van museale waarde geconserveerd moet worden. Leidt dat niet tot onduidelijkheid want wat is museaal?

Voorgesteld wordt om de tekst op dit punt aan te passen.

De NVAO maakt ten aanzien van de tekst een voorbehoud op de eisen aan actoren en KMS.

Het CGA vraagt of een indiener nog in beroep kan tegen indien zijn/haar suggestie niet wordt opgenomen? De vz geeft aan dat een indiener bezwaar altijd kenbaar kan maken bij het CCvD. Er is geen officiële bezwaar en beroep procedure. Indien nodig kan iets mee in de evaluatie.

Het CCvD neemt het volgende besluit

Met inachtneming van de gemaakte opmerkingen stemt het CCvD in met de adviezen op basis van de ingekomen reacties op de ontwerpdocumenten van de KNA Land- en Waterbodems.

5 14.15 – 15.30 Kwaliteitssysteem: BRL 4000 (excl. onderhoudseisen)

Het ontwerp van de BRL 4000 heeft ter inzage gelegen. De ontvangen reacties zijn samengevat in een Nota van wijzigingen en besproken in de begeleidingscommissie. De begeleidingscommissie heeft de Nota van wijzigingen besproken en adviseert unaniem tot vaststelling van de Nota en de BRL. Op 3 punten kon de begeleidingscommissie geen advies geven en wordt het CCvD om besluitvorming gevraagd (zie bijlage @)

In december heeft het CCvD tevens besproken dat voor de onderhoudseisen nog wat tijd ingeruimd kan worden in 2016. Het CCvD wordt gevraagd om over de onderhoudseisen op de vergadering van 11 mei te besluiten (zie ook agp 7)

- *Ter bespreking: aandachtspunten begeleidingscommissie (bijlage 5.2)*

1 Mogelijke ongelijkheid ZZP-ers / werknemers bij ervaringsuren

In de reacties en in de Begeleidingscommissie zijn opmerkingen gemaakt over een mogelijke ongelijkheid tussen ZZP-ers en mensen met een arbeidscontract bij het aantonen van ervaringsuren. Betoogd wordt dat werknemers met een arbeidscontract niet-productieve uren kunnen laten meetellen voor hun ervaringsuren en dat ZZP-ers en dat dit niet kunnen. Zij moeten immers declarabele uren aantonen. In afwachting van nadere besluitvorming is de BRL voor 29-02-2016 de tekst uit de ontwerp-BRL gehandhaafd.

Het CCvD neemt het volgende besluit

Het CCvD besluit conform het voorstel de tekst uit de ontwerp-BRL te handhaven.

2 Ervaringseisen voor Sr KNA Archeoloog naar type onderzoek

Bij de ervaringseisen van de Sr KNA-Archeoloog staat het volgende (BRL, bijlage 4, tabel 2A):
Indien de Senior KNA Archeoloog ingezet wordt onderzoek op (1) steentijdcomplexen, (2) resten van landbouwsamenlevingen resp. (3) stadskerncontexten geldt dat:
- Van de vereiste 6000 uur werkervaring er ten minste 3000 uur opgedaan moet worden met het betreffende onderzoeksgebied

In afwachting van nadere besluitvorming is de BRL voor 29-02-2016 de tekst uit de ontwerp-BRL gehandhaafd.

Het CCvD neemt het volgende besluit

CCvD besluit conform het voorstel de tekst uit de ontwerp-BRL te handhaven met de opmerking van RWS dat dit in de evaluatie wel een plek zou moeten krijgen.

3 Toevoegen actor KNA Bureauonderzoek Archeoloog / Bureauonderzoek Prospector

In de ontwerp-BRL is onderscheid gemaakt naar KNA-actoren met gravende ervaring en zonder gravende ervaring. Dit onderscheid is gemaakt om personen die permanent met Bureauonderzoek bezig en geen gravende ervaring opdoen, toch een actorstatus te kunnen geven.

In de ontwerp-BRL is daarbij gekozen voor een KNA Archeoloog die in alle protocollen werkzaam kan zijn, (zowel gravende als niet gravende protocollen), maar bij wijze van uitzondering kan dezelfde KNA Archeoloog zonder gravende ervaring alleen in Bureauonderzoek werken. De actorstatus en titel is feitelijk gelijk, maar de inhoud niet.

De Begeleidingscommissie acht dit verwarrend en adviseert aparte actoren voor:

- KNA Bureauonderzoek Archeoloog (Ma/Sr)
- KNA Bureauonderzoek Prospector (Ma/Sr)
- KNA Bureauonderzoek Archeoloog specialisme waterbodems (Ma/Sr)
- KNA Bureauonderzoek Prospector Waterbodems (Ma/Sr)

Deze actoren hebben gelijke opleidingseisen als hun reguliere evenknie. Ook hebben ze dezelfde ervaringseisen met uitzondering van het gravende deel.

Het protocol Bureauonderzoek kent hierdoor twee typen actoren: "de reguliere variant" en "de bureauonderzoek-variant". Beiden mogen werkzaamheden uitvoeren binnen het Protocol.

Inhoudelijk wijzigt het voorstel niets ten opzichte van de ontwerpversie. Wel verandert er tekstueel het een en ander.

Het CCvD neemt het volgende besluit

CCvD besluit conform het voorstel om de aparte actoren op te nemen, waarbij dit tekstueel eenvoudiger wordt geformuleerd. De aanduiding van de actor wordt als volgt opgenomen: KNA Archeoloog/Bureauonderzoek/Prospector

- *Ter vaststelling: advies begeleidingscommissie reikwijdte externe audits (bijlage 5.3 t/m 5.4)*

De vz licht dit onderwerp kort toe. In december hebben een aantal leden van het CCvD een voorstel opgesteld over de reikwijdte van de externe audits. Het voorstel behelst een beperking van het aantal extern te auditen processtappen. Dit voorstel is op 19 januari voor advies voorgelegd aan de begeleidingscommissie. De commissie heeft met een aantal aanpassingen geadviseerd om het voorstel over te nemen

De commissie vraagt het CCvD ook om aandacht te hebben voor de borging van de niet extern te toetsen stappen en het buiten beschouwing laten van stappen met goedkeuring bevoegde overheid.

De VOiA vraagt naar het concept handhavingsbeleid, die zou er moeten zijn. De vz vraagt om die de volgende vergadering te agenderen zodat we daarop kunnen reageren.

Actie VOiA/NVAO

De EGI reageert naar aanleiding van het voorstel met advies van de commissie dat een aantal

belangrijke stappen ontbreken voor de externe audits. Dit betreft de controle door de Senior KNA Archeoloog in het veld (controlestep tussen 2.9 en 2.10 bij Opgraven en controlestep tussen 2.3 en 2.4 bij IVO-P) en de controle na het opstellen van de standaardrapportage (controlestep tussen 4.3 en 4.4 bij Opgraven, controlestep tussen 3.4 en 3.5 bij IVO-P). Ook constateert de EGI een verschil bij het extern toetsen van de specificaties IVO en Opgraven. Bij de ene moet het wel en bij het andere protocol niet. Dat lijkt niet juist. De RCE beaamt dit. Het CCvD constateert dat hierbij het protocol Opgraven moet worden aangepast aan het IVO (en niet andersom).

Het CCvD neemt het volgende besluit

Het CCvD stemt in met het voorstel voor het extern toetsen van de geselecteerde processtappen IVO en Opgraven (Landbodems en waterbodems) met verwerking van de input van de EGI.

- Vraag over rol van de EGI in de toekomst

In de begeleidingscommissie was er onduidelijkheid over de rol van de EGI bij het in werking treden van de certificering en of op grond daarvan bepaalde stappen wel of niet extern getoetst hoeven te worden (bijvoorbeeld het aanleveren in Archis).

De EGI licht toe dat de EGI wel blijft kijken naar de meldingen in Archis en het aanleveren van de standaard rapportages, maar zal veel meer op stelsel/systeem niveau gaan toetsen.

Hierop wordt besproken wordt dat OCW per mail heeft gereageerd op het buiten beschouwing willen laten van bepaalde stappen voor de externe audits waar ook al een andere partij een toetsende rol heeft. Het is lastig om daaruit te destilleren wat wel en niet acceptabel is. SIKB reageert dat in deze discussie twee abstractieniveaus door elkaar heen te lijken lopen. De vz stelt voor het liefst eerst zelf als CCvD de discussie te willen voeren en als dat niet goed is dan verneemt het CCvD dat graag van OCW

- *Ter vaststelling: Nota's van wijzigingen (advies begl.cie verwerkt) (bijlage 5.5 t/m 5.8)*
- *Ter vaststelling: versie 1.0 BRL 4000 (bijlage 5.9)*

- KMS H3 in de BRL

De vz stelt eerst apart aan de orde het onderdeel KMS in H3 van de BRL. Dit met het oog op de onhelderheid van bepaalde onderdelen daarvan bij sommige leden. Er zijn verschillende opties. Het CCvD kan terugkomen op het eerdere besluit daarover, maar het ook laten staan en hangende de accreditatie bepaalde onderdelen daarvan als niet sanctioneerbaar (tot 1 juli 2018) te publiceren. Het voordeel is dat je dan wel een compleet beeld geeft waar je op termijn als sector aan moet voldoen.

De NVAO reageert op die onduidelijkheid. De keuzes moeten wel helder zijn, nu is er nog teveel onduidelijk. SIKB geeft aan dat veel onderdelen al wel duidelijk zijn zoals de eisen aan actoren (bestaand), het handboek, de inkoop. Je zou nu bijvoorbeeld de interne audits erbuiten kunnen houden.

De NVAO meldt dat aan veel van de eerder per brief door de NVAO, VOiA, NVvA en CGA gestelde randvoorwaarden nog immer niet is voldaan. SIKB somt de randvoorwaarden uit die brief (dd 2 november 2015) op:

1. Verplichte en niet verplichte protocollen

“Wij stellen daarom voor het jaar 2016 te benutten voor het certificeren van de verplichte protocollen en pas in 2017 te starten met de overige protocollen”.

- Het CCvD heeft op 9 november 2015 conform besloten

2. Toetsing en registratie van actoren

Er geen aanleiding het systeem te verzwaren met onderhoudseisen ter behoud van de actorstatus. ‘Eens een actor, altijd een actor’.

- Het CCvD heeft hierover nog niet besloten, wel is ter vergadering dat een CCvD werkgroep ingesteld die een advies opstelt

3. *Systeem voor kwaliteitsmanagement*

“Uit de bijlage 1 CCvD 9 november 2015 is ons duidelijk geworden dat een kwaliteitsmanagementsysteem verplicht is om aan de wettelijke eisen te voldoen. Ondergetekenden zullen zich hier dan ook aan verbinden.

- Het CCvD heeft deze vergadering besloten tot het invoeren van een KMS (pas per 1 juli 2018 sanctioneerbaar) en o.v.b. uitkomsten overleg RvA

4. *Detailniveau van de externe audits: processtappen of controlestappen*

“De protocollen bestaan uit processtappen en zogenaamde controlestappen. Veel van de processtappen laten geen ‘achteraf toetsbaar product’ na (trekken 1^e vlak, inkrassen sporen, intekenen sporen) om de simpele reden dat er niets meer in de put te zien is om te controleren. Het auditten op processtappen heeft dus over het algemeen weinig zin. Zinvoller is de toetsing door de senior KNA-archeoloog *tijdens* het veldwerk”

- Het CCvD heeft de vorige vergadering besloten tot een beperkte reikwijdte van de externe audits, uitgewerkt conform het voorstel dat heden voorligt bij het CCvD.

De NVAO reageert dat desondanks het gevoel blijft bestaan dat er onvoldoende gedaan is met de wensen vanuit het veld.

Reacties leden van het CCvD

De NVAO reageert ook op de sanctie betreffende de melding aan huidige en potentiële opdrachtgevers bij schorsing van je certificaat, dat staat ten onrechte nog steeds in de BRL. Dat kan leiden tot imagoschade. RWS en UvW willen als opdrachtgever wel graag weten of een partij geschorst is. Besproken wordt of het melden beperkt kan worden tot wat lopend is aan contracten.

De EGI reageert op de juridische notitie. Daar moet nog naar gekeken worden, de EGI stuurt haar laatste opmerkingen rechtstreeks naar SIKB voor verwerking.

Het CGA vraagt naar het melden van afwijkingen voor ze ontstaan op pag 45 van de BRL. Hierop volgt een bespreking en geconcludeerd wordt dat sommige zaken voorzienbaar zijn. De VOIA reageert op paragraaf 2.5.2. het vastleggen van wijzigingen t.o.v. het PvE. Dat staat er nu ‘te soft’ het moet niet melden zijn, maar ter goedkeuring voorleggen aan het bevoegd gezag. Dit wordt aangepast in de tekst.

Het CCvD besluit het volgende

De stukken van de BRL worden vastgesteld met de volgende opmerkingen:

- De onderdelen van het KMS blijven in de BRL. Een aantal onderdelen is tot 1 juli 2018 niet sanctioneerbaar. Als het gesprek RvA daartoe aanleiding geeft zal het eerdere besluit van het CCvD daarop aangepast worden.
- De juridische notitie wordt aangepast n.a.v. laatste opmerkingen van de EGI
- Aanpassing paragraaf 2.5.2 wordt voorleggen i.p.v. melden
- De meldingsplicht bij schorsing wordt beperkt tot lopende contracten

6 15.30 – 16.00 Concept PvA ‘Kwaliteitssysteem’ fase 2 en 3 (2016)

Op welke wijze begeleiden we de implementatie van het Kwaliteitssysteem? Welke activiteiten worden verricht in 2016?

Reacties leden CCvD

De vz geeft aan dat dat in schema 2 moet staan 1/1/2017 (en niet 1/2/2017).

RWS vraagt naar het overgangsrecht voor opdrachtgevers. SIKB meldt dat dat loopt via OCW.

Het CCvD besluit het volgende

Het CCvD stelt met inachtneming van de gemaakte opmerkingen het PvA voor de uitvoering van fase 3 en de afronding van fase 2 in 2016 vast.

8 16.20– 16.45 Doorontwikkeling KNA: Vervolg referentietabellen (KNA PS07) en KNA Leidraad Archeobotanie

- *Toelichting op het advies KNA PS07 Referentietabellen (bijlage 8.1)*

Helaas is Michiel Huisman (opsteller advies aan het CCvD) door ziekte verhinderd. SIKB licht het advies en de achtergrond toe. Het CCvD wilde een pas op de plaats ten aanzien van het doorontwikkelen van de referentietabellen. Daarom is dit advies met aanbevelingen voor de toekomst opgesteld ter ondersteuning bij de verdere besluitvorming.

Reacties leden CCvD

RWS reageert dat in het advies een afwijking van 25% staat. Dat is wel erg hoog. Dat zou nog eens bekeken moeten worden bij de uitvoering.

De NVAO wil ook graag dat dat gekeken wordt naar de betrouwbaarheid van de onderbouwing. Die ontbreekt in de huidige tabellen, nu is die onderbouwing en bandbreedte veel te beperkt.

De VOiA reageert dat dit voorstel destijds is opgesteld vanuit om te komen tot een eerlijke concurrentie en dat provincies graag meer zicht willen op de conservering van kwetsbare vondsten. Eigenlijk zouden we moeten willen dat aan elk PvE een inschrijfstaat gehangen is met alle onderdelen/posten van het onderzoek om zo tot meer evenwichtige contractvorming te komen. Deze discussie over de referentietabellen zou je dan ook altijd moeten voeren in samenhang met het middel inschrijfstaat.

SIKB reageert dat de bijlage 1 lijst met te verwachten aantallen bij het format in het protocol in feite een inschrijfstaat is, omdat die verder reikt dan (het conserveren van) kwetsbare vondsten. Die zou je in de toekomst kunnen omvormen tot een inschrijfstaat.

Het CCvD besluit het volgende

Met de gemaakte opmerkingen zal op basis van het advies gekeken worden op welke wijze de tabellen het beste aangevuld en geactualiseerd kunnen worden (e.e.a. o.v.b. beschikbaar budget. Zie ook het concept Jaarprogramma 2016) om te komen tot een inschrijfstaat.

- *Ter vaststelling voor een openbare reactieronde: (aangepaste) ontwerp-KNA leidraad Archeobotanie (bijlage 8.2)*

In het najaar heeft het CCvD het ontwerp van de leidraad besproken. De toen gemaakte opmerkingen zijn in de voorliggende versie verwerkt.

Reacties leden CCvD

RWS geeft aan de gevraagde *highlights* en kaders te missen. Dit had de leesbaarheid/buikbaarheid verhoogd. SIKB licht toe dat het de bedoeling is dat er ook nog een praktische brochure bij verschijnt. De opmerkingen worden aan de auteurs meegegeven.

Het CCvD besluit het volgende

Met in achtneming van de gemaakte suggestie stelt het CCvD de tekst van de KNA leidraad vast voor een openbare reactieronde.

9 16.45– 16.55 Mededelingen en verslag 7 december 2015

Het verslag van 7 december wordt zonder wijzigingen vastgesteld.

10 16.55 – 17.00 Afsluiting & rondvraag

IPO vraagt naar de gewijzigde data van het CCvD op de woensdag. Dat wordt lastig. Jan de Boer stelt voor de oude data te behouden en hij zal kijken of de vergaderingen in het Waterschapshuis

naast het station in Amersfoort kunnen plaatsvinden. SIKB zal de leden informeren zodra dit bekend is.

VOiA merkt op dat de samenstelling van de werkgroep Onderhoud en opleidingen ook andere geledingen zoals de NVAO vertegenwoordigd moeten zijn. SIKB neemt dit mee

Actie Programmabureau

Tevens merkt de VOiA op in de discussie de directievoering en consultancy te missen. Het verzoek wordt gedaan om dit in het CCvD te agenderen.

Actie VOiA/EW ism Programmabureau

Het CGA wil pleiten voor de inhoudelijke kant van archeologie en de weg te vinden om elkaar op kwaliteit te kunnen aanspreken

Actie CGA/MW ism Programmabureau

De NVAO zou de casus Delft graag bespreken als mogelijk eerste casus over de kosten en de rol van het bevoegd gezag.

Actie NVAO/JH ism Programmabureau

Na deze rondvraag sluit de vz de vergadering af.

Actielijst

Agendapunt	Afspraak CCvD 29 februari 2016	Door	Stand van zaken
2 Jaarprogramma	Toevoegen schema	Pb/EW	Uitgevoerd
	Verkennen digitale eindcontrole voor jaarprogramma 2017	VOiA/Elsbeth Westerman ism Pb	Nog uit voeren/CCvD september
	Verkenning UAV	VOiA/MV ism PB	Nog uit te voeren/CCvD 9 mei
3 Introductie kwaliteitssysteem	Uitnodigen RvA	Pb/JdB/EW	Nog uit te voeren/CCvD 9 mei
5 BRL 4000 en kwaliteitssysteem	Bespreken concept handhavingsbeleid	VOiA MV/NVAO JH ism Pb	Nog uit te voeren/CCvD 9 mei
10 Rondvraag	Werkgroep aanvullen met NVAO ea	Pb/EW	Uitgevoerd
	Discussie voorbereiden directievoering & consultancy	VOiA Elsbeth Westerman ism PB	Nog uit te voeren/CCvD september
	Collegiaal aanspreken/collegiale toets	CGA MW ism Pb	Nog uit te voeren /CCvD 9 mei of september
	Bespreken casus Delft	NVAO JH ism Pb	Nog uit te voeren/CCvD 9 mei